

Welkom vandaag, op de negentiende zondag door het jaar. Welke zondag ook, als we de liturgie vieren, staan er steeds opnieuw gedeelten uit de bijbel klaar om te lezen en tot ons te laten doordringen. Goed dat de Bijbel 72 boeken bevat, grotere en kleinere, verhalen en brieven, gedichten en profetieën. Al bij al een verscheidenheid aan toonaarden die gaan over het leven in al zijn schakeringen. Vandaag lezen we twee fragmenten die genomen zijn uit de veelbewogen geschiedenis van Elia en van Jezus. Die berichten vertellen over veeleisende gebeurtenissen die hen overkomen en de manier waarop ze daarmee omgaan. Beiden zoeken de stilte op, de weg om naar binnen te gaan. Ze zoeken een moment en een plek om in contact te zijn met zichzelf en met de bron van leven. Ook dit uur en deze plek bieden een kans om ons te laten raken en op adem te komen. Laten we daartoe een moment stil zijn.

Gebed

Eeuwige, wees aanwezig onder ons, niet in een storm of een groot vuur, maar als een stille bries, een kleine vlam. Laat ons uw stille aanwezigheid ervaren – laat ze branden als een vuur dat aanzet tot daden van liefde. Zo bidden wij U door Jezus, Uw zoon, onze broeder. Amen

1 Koningen 19: 9a 11-13a; Mt 14:22-33

Overweging

Is het mogelijk om God te vinden? Zo ja, waar moet je Hem dan zoeken? Dat zijn vragen. Te groot om ze te kunnen beantwoorden. Waarom spreek ik die vragen dan toch uit op een zondagmorgen in augustus van het jaar 2023? Omdat we, samen met heel de christelijke wereld, vakantie of niet, vandaag hopen het spoor van een antwoord te ontdekken in de Bijbelse teksten die we zojuist hoorden, verhalen over ervaringen van de profeet Elia en van de profeet Jezus.

Wat wij vanmorgen in die verhalen horen, gaat over de aanwezigheid van God, vergezeld van aanwijzingen waar Hij te vinden is. Om een idee daarvan te krijgen, laten de Bijbelverhalen eerst zien waar je Hem vooral niet moet zoeken. Dat komt naar voren in gebeurtenissen rond Elia. Deze profeet leeft onder grote spanning. Hij draagt de naam Elia (dat is: 'mijn God is JHWH') en is een fervent bestrijder van Baäl, de Kanaänitische god van regen, wind en vruchtbaarheid. In

die hoedanigheid gaat hij naar de vereerders van Baäl en zegt hun vrijmoedig dat niet Baäl, maar JHWH heer en meester is over de vruchtbare krachten van de natuur. Dat zet heel kwaad bloed bij koning Achab en koningin Jisebel. Elia slaat dan op de vlucht in woestijnachtig gebied en zoekt onderkomen in een grot. Daar nodigt JHWH God hem uit naar buiten te gaan. Daar ervaart hij hoe de Heer voorbij trekt in de hevigheid van een storm die bergen doet splijten en rotsen verbrijzelt, in een aardbeving en in een laaiend vuur. En tenslotte is er een zachte bries. Elia ervaart: hier, in deze zachte stroom, is Hij aanwezig. Voor Hem bedek ik mijn gezicht met mijn mantel. Elia wordt stil en keert in zichzelf.

In de evangeliëlezing worden we geconfronteerd met Jezus die zojuist terugkomt uit de drukte van een menigte die gevoed werd door het schaars meegebrachte brood dat tenslotte genoeg bleek voor allen. Even daarna is er de storm op het meer waarbij zijn leerlingen in paniek raken door het geweld van golven. Te midden van die gebeurtenissen, tussen de hectiek van een grote menigte en de zorg om het leven van zijn leerlingen, zien we dat Jezus zich terugtrekt in de eenzaamheid. Hij zoekt de stilte van de bergen. Hij zondert zich af om te bidden.

De ervaring van Elia en het handelen van Jezus laten het spoor van een antwoord zien op de vraag 'kun je God vinden en waar dan?' Eerst is er het doodlopende spoor: je kunt God niet vinden in het geweld van de natuur, niet in de hectiek van het doen, niet in het afwikkelen van allerlei plichten en afspraken, niet in het naar je hand zetten van mensen en dingen. Elia heeft dit alles geprobeerd en werd er doodmoe van, zo moe dat hij op een bepaald moment onder een bremstruik ging zitten en zegt: laat me hier maar sterven – ik heb mezelf genoeg uitgeput. Dan, in diepste nood, wordt hij op weg geholpen met water en brood totdat hij bij de grot inzicht en voedsel krijgt voor zijn ziel: hij ontdekt dat de kracht van God schuil gaat in een zachte bries.

Ook Jezus die zulk een krachtig mens is, dreigt het contact met God te verliezen als hij een menigte gevoed heeft met vijf broden en twee vissen. Hij is moe. Hij trekt zich terug om te bidden, om voeding te geven aan het contact met de bron. Hij zoekt de eenzaamheid, niet om zich af te scheiden, maar om de juiste relatie met God terug te vinden en te ontdekken waar zijn thuis is.

'Is het mogelijk God te vinden?' Dat was de vraag. Maar is het wel een goede vraag? Als je iets wilt vinden, ga je zoeken. Maar God is niet iets: God is die is. Hij omgeeft je, is alfa en omega, voor je en achter je, bron van ons bestaan. Als je Hem zoekt, ga dan in de buurt van die bron staan, verlang niets, maar wees aanwezig, zoals Elia in de grot en Jezus op de berg. Wat blijkt dan? Het gaat er niet om God te vinden, het gaat er om je door God te laten vinden.

Voorbeden

Tot U, God, bidden wij voor de Kerk,
Dat zij een huis is waar Uw geest waait
en een thuis voor allen die zich willen laten vinden.

Laat ons zingend bidden

Voor mensen die leven in onzekerheid,
Geef hen de moed en het vertrouwen
Om zich over te geven aan de zachte kracht van het geloof.

Laat ons zingend bidden

Wij bidden voor onze eigen geloofsgemeenschap,
Dat wij groeien in geloof, volharden in hoop
En leven in liefde.

Laat ons zingend bidden

God, diep verscholen in al wat leeft, open ons voor Uw aanwezigheid,
Sterk in ons het geloof dat U met ons bent in goede en kwade dagen
God, wees ons nabij in alles wat wij doen,
Versterk in ons het besef dat U aanwezig bent
En zegen ons met het vermogen ons door U te laten vinden.